

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judcători – Timofci Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Toma Nadejda, Moraru Petru, a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul Procuraturii UTA Găgăuzia, Gheorghieva D., prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Ceadâr-Lunga din 30 iunie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 23 octombrie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Uzun (Bratan) Stepan Gheorghii, născut la 14.09.1983, originar și domiciliat în r-nul Ceadâr-Lunga, satul Beșghioz, str. Molodiojnoia, nr. 12, regiunea UTA Găgăuzia.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 17.06. 2013 – 30.06.2014 (prima instanță).
2. 11.09.2014 – 23.10.2014 (instanța de apel).
3. 23.02.2015 – 26.05.2015 (instanța de recurs ordinar).

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Ceadâr-Lunga din 30 iunie 2014, inculpatul Uzun (Bratan) Stepan a fost condamnat:

- în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 5 ani închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i s-a stabilit lui Uzun (Bratan) Stepan 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Măsura preventivă - arestul preventiv, aplicată față de Uzun (Bratan) Stepan a fost menținută, pînă la definitivarea sentinței.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Uzun (Bratan) Stepan la 07 mai 2013, aproximativ la ora 00:30, fără consimțămîntul cuiva, a pătruns în domiciliul lui Meradji Dmitrii, amplasat în satul Beșghioz, raionul Ceadâr-Lunga, str. Molodiojnoia, nr. 9, unde s-a aflat în mod ilegal, încălcînd astfel inviolabilitatea domiciliului persoanei menționate mai sus.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că de drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive

ale infracțiunii prevăzute în art. 179 alin. (1) Cod penal - violarea de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul persoanei fără consimțământul acesteia.

Tot el, la 07 mai 2013, aproximativ la ora 00:30, pătrunzând în același domiciliu, fără motiv, din intenții huliganice, în prezența lui Meradji Ecaterina i-a aplicat lui Meradji Dmitrii trei lovituri cu un băț din lemn în regiunea capului și a corpului, cauzându-i lui Meradji Dmitrii leziuni corporale sub formă de plagă lezată în regiunea frunții, echimoză și umflătură pe partea de jos a pleoapei ochiului drept, echimoză structurată în regiunea umărului stîng, care se atribuie la leziuni corporale ușoare cu dereglarea sănătății pe un termen mai mare de 6 zile și nu mai mare de 21 zile.

În drept, instanța de fond a încadrat aceste acțiuni a inculpatului Uzun (Bratan) Stepan în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, săvârșite cu deosebită obrăznicie, cu aplicarea obiectului (bățul) pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri:

- de către avocata Capaclî Irina în numele inculpatului Uzun (Bratan) Stepan, prin care, considerînd omiterea termenului de declarare a apelului motivată, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul Uzun (Bratan) Stepan să fie condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la pedeapsă non privativă de libertate, iar în baza art. 179 alin. (1) Cod penal să fie pronunțată o hotărîre de încetare pe motivul împăcării părților.

În motivarea apelului avocata Capaclî Irina în numele inculpatului Uzun (Bratan) Stepan a invocat, că inculpatul Uzun (Bratan) Stepan a conștientizat în deplină măsură vina sa față de partea vătămată Meradji Dmitrii, care l-a iertat și nu are pretenții de caracter material și moral față de inculpat, exprimîndu-și dorința de a se folosi de dreptul de a se împăca cu inculpatul, se căiește de cele comise, iar pedeapsa aplicată este prea aspră.

- De către partea vătămată Meradji Dmitrii, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care în privința inculpatului Uzun (Bratan) Stepan să fie încetat procesul penal în baza art. 179 alin. (1) Cod penal pe motivul împăcării părților și a numi inculpatului pedeapsă non privativă de libertate.

În motivarea apelului declarat partea vătămată Meradji Dmitrii a invocat, că nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat și dorește să se folosească de dreptul său în calitate de parte vătămată de a se împăca cu inculpatul.

Mai mult, partea vătămată a menționat, că el nu a fost înștiințat de către instanța de judecată despre faptul emiterii sentinței, astfel fiindu-i încălcate drepturile sale legale, în urma cărui fapt el nu a putut să se folosească de dreptul său la împăcare și de alte drepturi. Partea vătămată a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa pe motivul deplasării sale peste hotarele Republicii Moldova.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 23 octombrie 2014 a fost restabilit termenul de declarare a apelului declarat de avocata Capaclî Irina în numele inculpatului Uzun (Bratan) Stepan și au fost admise parțial apelurile declarate de către avocata Capaclî Irina în numele inculpatului Uzun (Bratan) Stepan și partea vătămată Meradji Dmitrii, casată sentința, în partea aplicării art. 84 Cod penal cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte prin care inculpatului Uzun (Bratan) Stepan i s-a aplicat:

- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, 3 ani închisoare;
- în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, 1 an închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră, definitiv i s-a stabilit lui Uzun (Bratan) Stepan pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în Colonie de corectare prin muncă de tip semiînchis.

Măsura preventivă în privința lui Uzun (Bratan) Stepan aflarea în stare de arest s-a menținut.

Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate a invocat, că de către apelanți au fost administrate probe suficiente și veridice pentru motivarea omiterii termenului de atac, iar prin materialele cauzei a fost confirmat argumentul părții vătămate privind faptul, că sentința emisă în lipsa lui, nu i-a fost expediată, în urma cărui fapt el a fost lipsit de posibilitatea de a se folosi de dreptul său de a ataca sentința în termenii stabiliți de lege.

Instanța de apel a menționat că în cadrul examinării cauzei în prima instanță, pînă la înlăturarea colegiului în camera de deliberare, nici de către inculpat, nici de către avocatul său și nici de către partea vătămată nu au fost depuse cereri privind împăcarea părților, prin ce se respinge împăcarea părților în instanța de apel, căci este imposibilă admiterea împăcării părților la etapa examinării cauzei în instanța de apel în speța dată. Concluzia dată mai rezultă și din prevederile art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, care prevede că în cazul în care pentru înlăturarea dreptului procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestui termen atrage după sine pierderea dreptului procesual și anularea acțiunii, înlăturate la expirarea termenului.

Luînd în considerare normele de drept expuse mai sus și prevederile Recomandării nr. 56 al Plenului Curții Supreme de Justiție, instanța de apel a considerat că solicitările din apeluri privind încetarea procesului penal pe cauza dată în privința lui Uzun (Bratan) Stepan pe învinuirea în baza art. 179 alin. (1) Cod penal urmează a fi respinse, din motiv că în speța dată există cumul ideal de infracțiuni.

Totodată instanța de apel a concluzionat că, inculpatul Uzun (Bratan) Stepan, avînd antecedente penale a comis o altă infracțiune, îndreptată contra persoanei cu cauzarea leziunilor corporale părții vătămate Meradji Dmitrii, ce confirmă nu doar faptul predisunerii inculpatului de a comite acțiuni ilegale, ci și pericolul social.

Totodată, instanța de apel a considerat că în momentul examinării cauzei în ordine de apel au apărut circumstanțe care permit casarea sentinței emise de către prima instanță în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte.

5. La 05 decembrie 2014 (data pe plic, f.d. 9, vol. II) decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul Procuraturii UTA Găgăuzia, Gheorghieva D. care, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei inculpatului, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului Uzun (Bratan) Stepan să-i fie stabilită definitiv pedeapsa prin cumularea totală a pedepselor aplicate de instanța de apel - 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis din următoarele motive:

- la stabilirea pedepsei definitive, instanța de apel a încălcat prevederile art. 84 alin. (1) Cod de procedură penală, aplicând incorect absorbirea pedepselor;

- inculpatului Uzun (Bratan) Stepan, fiind condamnat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal (infracțiune ușoară) și art. 287 alin. (3) Cod penal (infracțiune gravă) urma a-i fi stabilită pedeapsa definitivă prin cumul parțial sau total al pedepselor stabilite, conform art. 84 alin. (1) Cod penal;

- au fost încălcate prevederile art. 72 alin. (1) Cod de procedură penală, deoarece pedeapsa sub formă de închisoare se ispășește în penitenciar, dar nu în colonii de corectare prin muncă.

6. Judecând recursul ordinar, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 30 iunie 2014 și a deciziei instanței de apel și rejudecarea cauzei în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, poate admite recursul, casa hotărârile atacate și rejudeca cauza.

Conform alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Recurentul invocă în recursul său temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală – cazul când „s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”.

Colegiul penal lărgit constată, că temeiul invocat și-a găsit confirmarea în instanța de recurs, fiind că instanța de apel, la examinarea apelurilor și stabilirea pedepsei definitive inculpatului a încălcat dispozițiile art. 84 alin. (1) Cod penal, care prevede obligatoriu cumularea parțială sau totală a pedepselor aplicate pe infracțiuni în speța dată.

Considerentele enunțate, determină concluzia de a casa decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei definitive inculpatului conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal.

Invocînd doctrina penală și practica judiciară, Colegiul penal lărgit remarcă că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvîrșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Legea penală fixează cadrul legal în limitele căruia instanța de judecată efectuează stabilirea și aplicarea pedepsei infractorului. Astfel, instanța de judecată stabilește termenul sau mărimea pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale din Partea Specială a Codului penal, în baza căreia a fost calificată fapta ca infracțiune.

La stabilirea pedepsei definitive instanța de recurs va ține cont de circumstanțele atenuante și agravante, de personalitatea vinovatului, așa cum acestea au fost reținute de instanțele de fond și de apel, iar pedeapsa definitivă care i se va aplica sub formă de închisoare se va încadra în limitele Legii penale.

Colegiul penal lărgit menționează că conform alin. (1) art. 84 Cod penal, dacă o persoană este declarată vinovată de săvîrșirea a două sau a mai multe infracțiuni, instanța de judecată aplică pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte. Cerința se bazează pe principiul individualizării pedepselor (art. 7 Cod penal).

Colegiul penal lărgit concluzionează că aplicarea pedepsei definitive prin concurs de infracțiuni depinde de gravitatea infracțiunilor săvîrșite. Dacă infracțiunile săvîrșite prin concurs sunt infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită prin cumul total sau parțial sau prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, în cazul în care concursul de infracțiuni include cel puțin o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă, pedeapsa definitivă se va stabili prin cumulul total sau parțial al pedepselor aplicate. În speța dată, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare se va stabili prin cumularea parțială a pedepselor aplicate corect de instanța de apel pe fiecare infracțiune aparte. Din aceste motive se va casa parțial și sentința.

Colegiul penal lărgit consideră că la aplicarea pedepsei inculpatului Uzun (Bratan) Stepan pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență și prevederilor art. 72 Cod penal, care stipulează că în penitenciar de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni grave, săvârșite cu intenție, cum este în speța dată și nu în Colonii de corectare prin muncă, ce la fel urmează a fi corectat.

7. Pentru aceste motive, în conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul Procuraturii UTA Găgăuzia, Gheorghieva D., se casează parțial sentința Judecătorei Ceadâr-Lunga din 30 iunie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 23 octombrie 2014 în partea stabilirii pedepsei lui *Uzun (Bratan) Stepan Gheorghi* în baza articolelor 179 alin. (1) și 287 alin. (3) Cod penal, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează.

Uzun (Bratan) Stepan Gheorghi se consideră condamnat:

- în baza art. 179 alin. (1) Cod penal la 1 (un) an închisoare;
- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i se stabilește pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani 1 (una) lună închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul de executare a pedepsei de calculat din 26 mai 2015 cu includerea în acest termen a arestului preventiv din 21 mai 2013 până pe 31 mai 2013 și din 16 iunie 2014 până pe 26 mai 2015 inclusiv.

În rest se mențin prevederile deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la data de **18 iunie 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Toma Nadejda

Moraru Petru